

ἀγαπῶ καὶ ἀρέσκομαι νὰ βλέπω, ἐκείνους, οἵτινες μὲ θερμαίνουν ἐν τῇ παγετώδει μονώσει μου καὶ δὲν θὰ παραπονεθῶ. Μήπως παρεπονέθη ποτέ; Ἐστὲ δικαία. Σὰς ἔδωκα ποτὲ ἀφορμὴν νὰ μὲ μεμφθῇτε; Ἄν τὴν νύκτα ταύτην ἐξῆλθον μὲ τὴν βροχὴν συνοδευομένη ὑπὸ τῶν δύο ἐκείνων πιστῶν θεραπόντων, μήπως νομίζετε ὅτι τὸ ἔπραξα διὰ τὴν συναντήσω ἐραστὴν ἀναμένοντά με ὡς ἡρώς μυθιστορήματος;

Ἄ! ὄχι. Κατὰ πρῶτον δὲν εἶμαι βεβαία ἂν ἀγαπῶ τινα, πιστεύω δὲ ὅτι οὐδεὶς μὲ ἀγαπᾷ εἰλικρινῶς τοῦλάχιστον καὶ ἄνευ ὑστεροβουλίας. Μίαν μόνην ἔχω ἐπιθυμίαν· θέλω νὰ πράττω τὸ καλὸν ἄλλ' ὅπως τὸ ἐννοῶ ἐγώ. Θέλω νὰ βλέπω εὐτυχοῦντας τοὺς γείτονας ἡμῶν καὶ εὐλογοῦντας ἡμᾶς. Θέλω νὰ μᾶς ἀγαποῦν καὶ ὄχι νὰ μᾶς μισῶσιν. Ἰδοὺ ὁ μόνος σκοπός μου καὶ ὅς τὸ ὁμνῶ ἡ μόνη αἰτία τῶν πράξεών μου.

— Φρεναπάτη! ἐπιδιώξεις ἀδυνάτων! εἶπε ζωηρῶς ἡ μαρκησία.

Καὶ προσέθηκε μετὰ πλεοντέρας γλυκύτητος:

— Ἐχω πεποίησιν εἰς σέ, κόρη μου, καὶ δὲν θέλω νὰ μάθω τὰ μυστικά σου. Ἄλλως τε ἐνηλικιώθης καὶ εἶσαι ὅπως δῆποτε ἀνεξάρτητος. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς νυκτερινῆς ἐκδρομῆς σου.

— Περὶ τίνος λοιπόν; ἠρώτησεν ἀμνηχανοῦσα ἡ Καικιλία.

Ἡ κυρία δὲ Φοντερὸζ ὑπέλαθε:

— Γνωρίζεις τί συνέβη χθές;

— Ποῦ;

— Εἰς Ἐλβέν.

— Ναί! ἡ παραρροσύνη τῆς ἀτυχοῦς Μαριάννας!

— Ἡ παραρροσύνη αὕτη, ἂν πρόκειται περὶ τοιαύτης, ἐπῆλθεν εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ διανιδυνεύσῃ τὴν τιμὴν τοῦ οἴκου τῆς καὶ παντὸς εὐρισκομένου ἐν οἰαδῇ ποτε σχέσει μετ' αὐτῆς. Λέγουσι περὶ τίνος ἐγκλήματος τελεσθέντος ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς, τοῦ Πέτρου Κερανδάλ, δι' ὃν ἐξεδήλωσα πάντοτε, χάριτι θεῆ! βαθεῖαν ἀποστροφὴν. Ὑπῆρξα λίαν ἐπιεικὴς διὰ τοὺς μεμακρυσμένους τοὺτους συγγενεῖς. Ἐλπίζω ὅτι τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο θὰ σοὶ ἐξαλείψῃ τὴν συμπάθειαν ταύτην.

— Μῆτε μου, ἡ δυστυχία τῶν ἄλλων πρέπει, τούναντίον, νὰ ἐμπνέῃ πλεότερον οἶκτον.

— Δὲν πρόκειται περὶ δυστυχήματος, ἀλλὰ περὶ φοβεροῦ φόνου.

Ἡ Καικιλία ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ αὐτῆς ἀγκῶνος ἀτενίζουσα τὴν μητέρα τῆς.

— Καὶ ἂν εἰς τὸν φόνον τοῦτον ἡμεθα συνένοχοι; Ἄν ἡμεῖς ἡμεθα ἡ πρώτη αἰτία, μῆτερ μου;

— Καικιλία!

— Ἄν ἡμεῖς ὠπλίσσαμεν τὴν χεῖρα τοῦ ἀπέλπιδος ἐκείνου ἐν στιγμῇ παραφορᾶς καὶ ἐσχάτης ἀπελπισίας;

— Παραφρονεῖς, κόρη μου!

— Ὅχι, μῆτέρ μου. Σὰς ὁμνῶ ὅτι εἶμαι εἰς τὸ λογικόν μου. Εἶμαι μόνον εἰσοσάετις ἀλλὰ βλέπω καλῶς καὶ ἐννοῶ. Ἀφεθεῖσα εἰς ἐμαυτὴν καὶ ἐγκαταλελειμένη μὴ

γνωρίζουσα τί νὰ πράξω διὰ νὰ διέρχωμαι τὸν καιρὸν, ἐπλανώμην ἀνὰ τὰ πέριξ χωρία, ἤκουα τοὺς λόγους τῶν χωρικῶν ἐπισκεπτομένη καὶ βοηθοῦσα αὐτούς. Ἄν σὰς ἔλεγα πᾶν ὅ,τι ἤκουσα! Οἱ Κερανδάλ εἶναι συγγενεῖς μας. Ἡ μάμμη μου δὲν ἐκαλεῖτο δεσποινὶς Κερανδάλ; Αὐτοὶ ἦσαν οἱ μικρότεροι τῆς οἰκογενείας. Οἱ μεγαλύτεροι ἔλαβον τὰ πάντα. Δὲν τοῖς ἀφῆκαν τί καὶ ἡμεῖς οὐδαμῶς ἐβοηθήσαμεν αὐτούς. Ἄν ἐδίδομεν εἰς αὐτούς ἐν μικρὸν μέρος τῆς μεγάλης περιουσίας μας, μήπως θὰ ἡμεθα ὀλιγώτερον πλούσιοι; Ἄν ἐβοηθοῦμεν αὐτούς δὲν θὰ διέπραττον τὸ ἐγκλημα φονεύοντες ἕνα ξένον διὰ νὰ κλέψωσιν αὐτόν!

Διατί λοιπὸν νὰ τοὺς ἐγκαταλείψωμεν; Διατί ὁ πατήρ μου δὲν ἔδωκε τι εἰς τὸν Πέτρον Κερανδάλ, ἱκετεύοντα αὐτόν; Νομίζετε ὅτι δὲν θὰ ἐμποδίζετο τὸ κακόν; Δὲν εἴμεθα λοιπὸν ἡμεῖς οἱ πρῶτοι ἐνοχοι; Ἄ! μῆτερ μου, ἄς εἴμεθα ἐπιεικεῖς διὰ τοὺς ἄλλους, ἂν θέλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ μὴ κριθῶμεν αὐστηρῶς. Μετὰ τὸν ἐγωϊσμόν καθιστάμεθα κακοῦργοι καὶ ἂν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς πληξῶσιν, ὁ Θεὸς ὅμως θὰ μᾶς τιμωρήσῃ καὶ ἡ τιμωρία ἤρχισεν ἤδη.

Ἐκυψε τὴν κεφαλὴν.

Δύο δάκρυα ἔρρευσαν ἐπὶ τῶν ὤκων παρειῶν τῆς. Ἡ μαρκησία εἶδεν αὐτὰ καὶ δὲν συνεκινήθη.

— Τὸν ὑπερασπίζεσαι μετὰ ζήλου καὶ ἀσυγγνώστου θερμότητος καὶ ἐπιρρίπτεις ἐπὶ τῆς μνήμης τοῦ πατρός σου τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν.

— Οὐδένα κατηγορῶ· ἐξηγῶ τὴν μοιραίαν συμφορὰν, ἥτις βαρύνει ἡμᾶς ὡς καὶ αὐτούς.

Ἡ μαρκησία ἐπλησίασεν ἐτι μᾶλλον πρὸς τὴν κλίνην καὶ εἶπε χαμηλοφώνως:

— Ἄν αὐτοὶ οἱ Κερανδάλ, διὰ τοὺς ὁποίους εἶσαι τόσον ἐπιεικής, Καικιλία, εἶχον διαπράξει ἄλλον φόνον φοβερότερον τοῦ πρώτου· ἂν ἐξ ἀνάνδρου ἐκδικήσεως ἐφόνευσαν τὸν πατέρα σου· ἂν εἶχα τὴν ἀπόδειξιν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπέκρυψα, θὰ ἦσο ἐτι τόσον ἐπιεικής δι' αὐτούς τοὺς ἀπέλπιδας ὡς λέγεις; Ὁ καὶ τοὺς ὑπερησπίζεσο μετὰ τοσοῦτου ζήλου; Τέλος ἰδέ. Ἀνάγνωσον!

Καὶ ἔβαινε τῇ Καικιλίᾳ τὴν δέσμη τῶν ἐγγράφων, ἅτινα εἶχε δώσει αὐτῇ ὁ δ' Ἐστρέλ, μετ' ἄλλων μαρτυριῶν, ἅτινα αὕτη εἶχε πρὸ πολλοῦ.

Ἡ νεᾶνις ἀπώθησεν αὐτά.

— Εἶναι ἀνωφελές, μῆτέρ μου. Γνωρίζω αὐτὴν τὴν ἱστορίαν.

— Καὶ δὲν μετέβαλε τὰς ιδέας σου;

— Ὅχι, μῆτέρ μου.

— Τότε δὲν σε ἐννοῶ.

— Καὶ ἐγὼ δὲν σὰς ἐννοῶ, εἶπεν ἡ Καικιλία ζωηρῶς. Μετὰ τὴν ἐπίμονον λοιπὸν ἀποστροφὴν σας, μῆτέρ μου, ἡ αἵματηρὰ αὕτη ἀντιζήλια τῶν δύο οἰκογενειακῶν κλάδων θὰ ἦναι αἰώνια! Τὰ ἐγκλήματα θὰ διαδέχωνται ἄλληλα. Μετὰ τὸν πατέρα μου θὰ φονεύσωσιν ὅς ἢ ἴσως ἐμέ, ἡ βραδυτέρον τὰ τέκνα μου ἂν ἀποκτήσω.

»Ἄ! μῆτέρ μου, ἄς κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἄς ἀποστρέψωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν φρικαλεοτήτων τούτων. Ἄλλ' ἄς μὴ ἐπιβαρύνωμεν τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐτύφλωσεν ἡ κακοδαμονία, δι' ἣν ἡμεῖς πταίομεν. Ἄς ἡμεθα εὐσπλαγχοί, οἰαδῇ ποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ κατέχουσα ἡμᾶς θλίψις. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἡ ἀληθὴς θρησκεία τοῦ Χριστοῦ; Δὲν λυπᾶσθε τὴν ταλαίπωρον ἐκείνην κόρην, τὴν ὡραίαν ὡς ὁ ἥλιος, μίαν Κερανδάλ καταντήσασαν νὰ ζῇ ὡς ὑπηρετίς ἐπαύλειος; Δὲν θαυμάζετε τὸν πρωτότοκον τῆς οἰκογενείας ταύτης, ὅστις ἐργάζεται ὡς ὁ γεωργὸς χωρὶς νὰ παραπονεθῇ διὰ νὰ διαθρέψῃ τὴν οἰκογένειάν του; Ἐν τούτοις εἶναι βαρόνος δὲ Κερανδάλ ἴσος τοῦλάχιστον μὲ τὰ μεγαλείτερα ὀνόματα τῆς Βρεττάνης! Μῆτέρ μου, ἐστὲ καλὴ καὶ ἄς πράξωμεν δι' αὐτούς ὅ,τι ἔπρεπε νὰ πράξῃ τις πρὸ ἡμίσεως αἰῶνος. Πόσα κακὰ δὲν θὰ προελαμβάνοντο!»

Ἐσιώπησε καὶ ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν τῆς νὰ ἐπαναπέσῃ ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἀπήστραπτον.

— Πάσχω πολὺ, ἐψιθύρισε. Δὲν εἰξεύρω τί ἔχω.

Βῆς ξηρὰ διέσεισεν αὐτήν.

— Ἐκρύωσες τὴν νύκτα, εἶπεν ἡρέμα ἡ μαρκησία.

— Ἰσως. Θὰ παρέλθῃ.

Ἡ κυρία δὲ Φοντερὸζ ἐκράτει τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς τῆς μεταξύ τῶν ἰδικῶν τῆς.

Ἡθελε νὰ φθάσῃ βαθμηδὸν εἰς τὸν σκοπόν τῆς καὶ νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι θὰ ἐζήτηι.

— Ἐστὼ, κόρη μου, θὰ πράξωμεν ὅ,τι θέλεις.

— Ἀληθῶς;

— Ναί, ἔχεις δίκαιον. Δὲν ἐσκέφθην μερικὰ πράγματα δίκαια. Θὰ εὐχαριστήθῃς. Ἦδη ἄφες με νὰ σοὶ ὁμιλήσω διὰ τὴν ὑπόθεσιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθα.

— Περὶ τοῦ κυρίου δ' Ἀμβαρῆς; ἠρώτησεν ἡ Καικιλία πικρῶς.

Ἡ μαρκησία ἐκλινε τὴν κεφαλὴν,

— Ναί.

Ἡ Καικιλία ἀποκρύπτουσα τὴν ἀδιαφορίαν τῆς εἶπε:

— Σὰς ἀκούω, μῆτέρ μου.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ κινηθῇ εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην· οὐδὲ θὰ ἠδύνατο καὶ ἂν ἤθελε, διότι οἱ θρασύτεροι ἐφρούρουν τὴν διάβασιν.

Τινὲς παρετήρουν τὴν στέγην, ἄλλοι ἐζήτουν νὰ κρυβῶσιν εἰς τὸ ὑπερφόν...

Είδον θύραν τινά, καὶ πάντες ἔδραμον ἐκεῖ ὅπως τὴν ἀνοίξωσιν.

Οἱ πρῶτοι συμπίεσθέντες οὐδὲ νὰ κινήσωσιν ἠδύναντο, οὐχὶ νὰ πράξωσι τι. Οἱ ὀπίσθεν αὐτῶν συνωθούμενοι ἐβλασφημοῦν τὴν βραδύτητα τῶν καὶ ἐπείζον αὐτοὺς ἔτι μάλλον.

Ὁ Ρινάλδος τῆς Καζέρτας, ὅστις μετὰ τὴν παρατήρησιν, ἥτις διέκοψε τὴν ὁμιλίαν του, εἶχε μείνῃ ὡσεὶ ἀφηρημένος, ἀνετινάχθη αἰφνης καὶ ἀνέκραξεν :

— Ἐντροπιασμένοι !... λαμβάνετε μέρος εἰς συνωμοσίαν καὶ δὲν ὑπολογίζετε πάσας τὰς περιπτώσεις... τόσον τὸ χειρότερον διὰ σᾶς. Μὴ φοβήσθε...

Οἱ Νεαπολῖται φημίζονται ὡς ἄλλων δειλοὶ ἢ γενναῖοι... καὶ ὅμως ἡ φήμη πλανᾶται· αἰδὲ ἱστορίαι ἀναφέρουσι πολλὰ αὐτῶν κατορθώματα, ὅταν ἄλλος διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῶν λόγων τοὺς ἐνεθάρρυνε.

Ὅθεν καὶ οἱ συνωμόται, ἀκούσαντες τοὺς λόγους τοῦ Καζέρτα, μετέβαλον γνώμην καὶ ξιφουλκήσαντες ὡμόσαν νὰ πολεμήσωσιν ἄχρι τῆς τελευταίας τοῦ αἵματος αὐτῶν ρανίδος.

Κατὰ παράδοξον δὲ ἀντίθεσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, οἱ φανέντες προθυμότεροι εἰς τὴν φυγὴν, ἀπῆλθον τότε νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὴν κινδυνωδεστέραν θέσιν.

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Μαρφρέδου, ἀφοῦ τρίς, καὶ πάντοτε ματαίως, ἐπανέλαβον τὴν πρόσκλησιν πρὸς τοὺς ἐντὸς τῆς οἰκίας ν' ἀνοίξωσιν τὴν θύραν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως, ἔθραυσαν αὐτήν.

Πρῶτος ὁ βασιλεὺς ἀνῆλθε τρέχων τὰς κλίμακας, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἀγνώστου ἱππότη. Διέτρεξαν πολλὰ δωμάτια, χωρὶς νὰ εὕρωσιν ἴχνος ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασαν εἰς θύραν τινὰ κεκλεισμένην.

Ἀπεπειράθησαν ν' ἀνοίξωσιν αὐτὴν διὰ τῶν χειρῶν, καὶ μὴ δυνηθέντες τὴν κατέρριψαν διὰ τῶν πελέκων, μετὰ μεγάλου ὀμοῦ μόχθου, διότι ἦτο καλῶς μοχλωμένη ἔσωθεν.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν εὗρον ψυχὴν ζῶσαν.

Ἐπὶ τίνος τραπέζης μόνον ἦσαν πολλοὶ μανδύαι, τεμάχια ἱματίων καὶ δύο ξίφη χαμαί, πῦρ, κηρία πολλὰ ἀνημμένα, — πάντα ταῦτα μαρτύρια προφανῆ, ὅτι ἦσαν ἐκεῖ ἄνθρωποι, — οἵτινες ὅμως εἶχον γίνῃ ἄφαντοι.

Ὁ Μαρφρέδης, ἰδὼν ἔγγραφά τινα, ἐξήτασεν αὐτὰ καὶ ἔμεινεν ἐκθαμβος, γνοὺς ὅτι ἦσαν ἐπιστολαὶ τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Καρόλου, τῶν ἐχθρῶν του, πρὸς τοὺς συνωμότας.

Ἐν τούτοις, οἱ ἀκόλουθοι, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσι πῶς ἀπέδρασαν οἱ πρόδοται, διέπραττον τὰ παραδοξότερα πράγματα.

Ἀπέναντι τῆς θύρας, δι' ἧς εἰσῆλθον, ἦτο μικρὰ τις θύρα τεθωρακισμένη διὰ σιδήρου, ἥτις ἐφαίνετο στερεωτάτη.

Νομίσαντες ὅτι αὕτη ἔφερεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου εἶχον καταφύγῃ οἱ ζητούμενοι,

ἔδραμον πάντες καὶ προσεπάθουν ν' ἀνοίξωσιν αὐτήν, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶχον πράξῃ οἱ συνωμόται. Ἡ θύρα ἤρξατο ἤδη νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὰς ἐκπειλημένους ὠθήσεις, ὅτε ὁ ἀρχηγὸς παρετήρησεν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἔφυγον δι' αὐτῆς, διότι οἱ μοχλοὶ ἦσαν τεθειμένοι ἐκ τοῦ μέρους, ὅπερ ἔβλεπε πρὸς αὐτούς. Τότε συνέβη τι παράδοξον. Εἰς τῶν ἀκολουθῶν, ἀφωσιωμένος λίαν εἰς τὸν βασιλέα του, παρατηρῶν τὰ ἐπιτοίχια τῆς αἰθούσης, εἶδεν ἐφ' ἐνὸς αὐτῶν, ἀπεικονισμένον τὸν Πάπαν, ἐν μέσῳ τοῦ συνεδρίου τῶν καρδινάλιων, καθ' ἣν στιγμὴν προσεφέρετο αὐτῷ ὁ ἱππὸς καὶ ὁ φόρος, ὃν πρὸ τίνος αἰῶνος εἶχεν ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοῦ βασιλέως. Καταλειφθεὶς ὑπὸ ὀργῆς, ἔρριψε δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς ἰσχύος τὸν πέλεκυν κατὰ τοῦ ἐπιτοίχου ἐκείνου. Ὁ Πάπας ὑπῆρξεν εὐτυχής, ὃν ἐξ ὑπάρχματος, διότι ὁ πέλεκυς εὗρεν αὐτὸν ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ ὠτός καὶ ἐδιχοτόμησε τὴν κεφαλὴν του. Ὁ πέλεκυς ὅμως δὲν ἀπεκρούσθη, ὡς θὰ συνέβαινεν, ἀν' ἐκτύπα ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἀλλ' εἰσδύσας ἐν τῷ ἐπιτοίχῳ ἐγένετο ἄρκαντος καὶ ἡκούσθη κυλισθεὶς μακρὰν.

Ὁ τρόμος τοῦ ἀκολουθοῦ ὑπῆρξε μέγας. Ὁλίγον ἔλειψε νὰ γονυπετήσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ ὑπάρχματος. Ἀλλ' ὁ ἄγνωστος ἱππότης, — ὁ Ρογήρος, διότι οὗτος ἦτο — δρακῶν, ἔσχισε τὸ ἐπιτοίχον καὶ ἀπεκάλυψεν εὐρύτατον διάδρομον.

Ἡ τοιαύτη ἀνακάλυψις, ἐπίσης καὶ ἡ παρατήρησις τοῦ ἀρχηγοῦ, ἀπέτρεψαν τοὺς ἀκολουθοὺς πάσης περαιτέρω προσπαθείας πρὸς διάρρηξιν τῆς μικρᾶς θύρας ἐκείνης. Πάντες δὲ περιέμειναν τὰς διαταγὰς τοῦ Μαρφρέδου. Οὗτος, γενναῖος ὢν, ἀρπάσας διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐν τῶν κηρίων, ὤρμησεν εἰς τὸν διάδρομον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων του.

Ἡ αἴθουσα, ἐν ἣ συνήρχοντο οἱ συνωμόται, ἐχρησίμευεν ὡς ποινικὸν δικαστήριον, ὅτε ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Πάπα ἐκυβέρνηα τὸ Βενεβέντον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μικρὰ θύρα, ἣν οἱ ἀκόλουθοι ἠθελον νὰ καταρρίψωσιν, ἦγεν εἰς τὰς φυλακάς. Ὁ ὑπὸ τὸ ἐπιτοίχον κρυπτόμενος μακρὸς διάδρομος ἐχρησίμευεν εἰς τὰς βασάνους. Ὡσεὶ ἀριστοτεχνήματα, συνηθροισμένα ἐν Μουσείῳ, ἦσαν ἐκεῖ κατὰ τάξιν τοποθετημένα τὰ ὄργανα, δι' ὧν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐξηναγκάζοντο εἰς τὴν ἐξομολόγησιν οἱ κατηγορούμενοι.

Ἐκεῖ ἦσαν οἱ χαλύβδινοι ραβδίσκοι, ἐσκωριασμένοι μικρὸν ἐκ τῆς μακρᾶς ἀχρηστίας καὶ χρησιμεύοντες διὰ τὴν λεγομένην βάσανον τῶν συριγμῶν, ἥτις συνίστατο εἰς τὴν μεταξὺ τῶν δακτύλων εἰσαγωγὴν τῶν ραβδίσκων καὶ εἰς τὴν ἰσχυρὰν εἴτα αὐτῶν σύσφιγξιν. Εἰς τὴν βάσανον ταύτην ὑπέβαλλον συνήθως τὰς γυναῖκας, τοὺς παῖδας καὶ τοὺς γέροντας. Ἐκεῖ ἦτο τὸ βάθρον, τεμάχιον ξύλου τριγωνικόν, ὅπερ ἐτίθετο ὑπὸ τοὺς γυμνοὺς ποδας τοῦ βασανιζομένου, ὃν ἐξηναγκάζον νὰ μένῃ ὀρθὸς ἀπ' αὐτοῦ, ἐνόσφ διήρκει ἡ ἀπαγγελία δύο Ἐλεησόν με ὁ Θεός. Ἐκεῖ

ἦτο τὸ σχοινίον, τὸ ὑπὸ τῶν νομοδικασκάλων καλούμενον βασιλεὺς τῶν βασάνων. Ἐκεῖ ἦτο ἡ αἶξ, ἥτοι κλίνη ἐχουσα σχῆμα νώτων ὄνου, ἐφ' ἧς ὁ βασανιζόμενος ἐξηναγκάζετο νὰ μένῃ ὑπτίος. Ἐκεῖ ἦσαν χειροπέδες, φέμωτρα, λαβίδες καὶ πληθος ἄλλων δικαστικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὀργάνων.

Νῦν, κατὰ τοῦτο τοῦλάχιστον νῦνόνησεν ἡμᾶς ἡ αἰώνιος φιλανθρωπία, οὐ μόνον αἱ ἀτιμίαι ἐκεῖναι κατηργήθησαν, ἀλλὰ καὶ ὀλίγιστοι γινώσκουσιν εἰς τί συνίσταντο αὐταί, χάρις εἰς τοὺς φιланθρώπους συγγραφεῖς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, οἵτινες ἀπήλλαξαν τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ τοιοῦτου αἵσχους. Καὶ ὅμως ἀναγκάζομαι μετὰ βαθυτάτης θλίψεως νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὰ ἐγκλήματα, ἀντὶ τὰ ἐλαττωθῶσιν ὑπερεπλεόνασαν. Ἐκ τῶν συγγραφέων ἐκείνων, ἐλήφθη τὸ τελευταῖον μέρος καὶ ἀφῆθη κατὰ μέρος τὸ πρῶτον· οὐδ' ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ συμπέρασμα τοῦ συλλογισμοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τῆς μεζονος καὶ τῆς ἐλάσσονος. Ἀλλ' ἄρκει ! οἱ λόγοι μου ὀζοῦσι μάλλον μωρίας· καὶ ὅμως ἄχρις οὗ δὲν με πείσωσι περὶ τοῦ ἐναντίου, θὰ ἐπιμένω πιστεύων ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἀφῆρσαν τὴν ταινίαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ταύρου, πρὶν ἢ εἰσαγάγωσι τοῦτον εἰς τὸν περίβολον.

Ὁ Μαρφρέδης, χωρὶς νὰ προσέξῃ καὶ εἰς τὰ ὄργανα ἐκεῖνα, ἔτρεχεν ἀκατάσχετος, διήλθε μέγιστον ἀριθμὸν δωματίων καὶ διαδρόμων, ὃν αἱ θύραι, ἐνῆκα τῆς μεγάλης σπουδῆς τῶν δραπετευσάντων, εἶχον ἀφεθῇ ἀνοικταί, καὶ ἐπὶ τέλους εὗρέθη ἀπροσδοκῆτως ἐν τινὶ ἐρήμῳ ὁδῷ παρὰ τὰ τεῖχη. Παρετήρησε μετὰ προσοχῆς, ἡκροάσθη, .. βαθυτάτη σιγῇ... Ἔστη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς δισταζών, ἂν ὤφειλε νὰ παλινδρομήσῃ ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του. Εἶτα ἔκρινε κάλλιον νὰ παλινδρομήσῃ. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς συνελεύσεως, διέταξε τοὺς ἀκολουθοὺς νὰ λάβωσι τοὺς μανδύας, τὰ ξίφη καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο εἶχον καταλίπῃ ἐκεῖ οἱ συνωμόται. Αὐτὸς δὲ εἶχε θέσῃ ἐπιμελῶς ἐν τῷ κόλπῳ του τὰς ἐπιστολάς τῶν ἐχθρῶν του. Πορευόμενος εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἐνόησεν ὅτι ὁ ἄγνωστος ἱππότης, δραξάμενος τῆς εὐκαιρίας, εἶχε γίνῃ ἄφαντος. Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο δὲν ἠῤῥῆσε τὴν ἐκπληξίν του, ἀλλὰ τὰς ὑπονοίας του.

Ἐν τούτοις, ὁ Ρινάλδος καὶ ὁ Ἀνσέλμος, πνευστιῶντες, ἀσθμαίνοντες, ἔφθασαν εἰς τοὺς οἴκους τῶν. Τίνι τρόπῳ δὲ κατάρθωσαν ν' ἀποφύγωσι τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον θὰ εἴπωμεν ἐν ὀλίγοις.

Ὁ κόμης τῆς Τσέρρας, ὅστις ὑπερέβαινε καὶ τὸν διάβολον αὐτὸν κατὰ τὴν πονηρίαν, δὲν εἶχεν ἐκλέξῃ ἀσκόπως τὸ μέγαρον τοῦ παπικοῦ ἀντιπροσώπου διὰ τὰς νυκτερινὰς τῶν συνωμοτῶν συνελεύσεις. Πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ἐκ Νεαπόλεως, εἶχεν ἀκούσῃ νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῶν μυστικῶν αὐτοῦ ἐξόδων. Ἡ πρώτη δ' αὐτοῦ φροντίς, μόλις ἀφίχθη εἰς Βενεβέντον, ὑπῆρξε νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν ἦσαν ἀληθῆ

δσα ἐφημίζοντο. Ἡ τύχη ἠνέκτισεν αὐτὸν καὶ ἐν τινὶ τῶν ἀρχαίων εὗρε τὸ σχέδιον τοῦ μεγάρου ἐκείνου. Ἄν δὲν ἀπεκάλυψεν, ἀμα τῷ θορύβῳ, τὴν ἐξοδὸν, αἰτία τοῦ τοῦ ὑπῆρξεν ἡ μοχθηρὰ αὐτοῦ φύσις. Δειλότερος ὢν, ἔχαιρε βλέπων τὸν ἐξευτελισμὸν τῶν ὁμοίων του, καὶ ἡ καρδιά του ἀνεκουφίζετο ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐκείνῃ τῆς χαμερπείας. Καὶ ἂν ὑπερτάτῃ ἀνάγκῃ δὲν τὸν ἐξηγάκαζε, δὲν θὰ ἔθετε τέρμα εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς πνευματικῆς ἐκείνης αἰσχύνῃς, ἥτις ἦτο τὸ μάλλον ἀρεστὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ θέαμα. Ὡς ἐκ τούτου, ἐνόσφ ἔβλεπε τὸν τρόπον δεσποζόντα ἐν μέσῳ τῶν συνωμοτῶν, ἴστατο εὐφραίνόμενος καὶ ἀμνημονῶν τοῦ κινδύνου. Ἄλλ' ὅτε εἶδεν αὐτοὺς καταληφθέντας ὑπ' ὀργῆς καὶ ἀποφασίσαντας νὰ ὑπερασπισθῶσι καὶ ν' ἀποθάνωσι, τότε, ὥσανεὶ μὴ ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὸ φῶς τῆς τοιαύτης γενναιότητος, ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς ὅτι ὑπῆρχε μέσον νὰ σωθῶσι διὰ τῆς φυγῆς. Ἄν οἱ συνωμόται ἀπεδέξαντο γηθοσύνης τὴν τοιαύτην ἀνακοίνωσιν, ἀφίνομεν νὰ τὸ ἐννοήσωσιν οἱ γινώσκοντες ὅτι, ἂν ἡ ἀπελπισία καθιστᾷ ἐνίοτε γενναῖον τὸν ἄνθρωπον ἢ βεβαιότης τῆς σωτηρίας συγχάκῃς ἐμπνέει αὐτῷ δειλίαν.

Δὲν εἶχον ἔτι συνέλθῃ ἐκ τῆς ἀγωνίας οἱ δύο κόμητες, ὅτε εἶδον εἰσελθόντα εἰς τὴν αἵθουσαν ἕνα τῶν ἀκολουθῶν τοῦ βασιλέως, ὅστις ἐκ μέρους τοῦ κυρίου τοῦ προσεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ μεταβῶσιν ἀμέσως εἰς τὴν αὐλὴν.

— Εἰξεύρετε τὴν αἰτίαν τῆς προσκλήσεως ταύτης, ἀκόλουθε;... ἠρώτησεν ὁ Τσέρρας, μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν του.

— Ἐχω μόνον διαταγὴν νὰ προσκλήσω ὑμᾶς νὰ μεταβῆτε ἀμέσως εἰς τὴν αὐλὴν... Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ ἀκόλουθος ὑπεκλινάτο καὶ ἀνεχώρησεν.

— Δὲν πηγαίνω, εἶπεν ὁ κόμης Ἀνσέλμος. Ὅχι βέβαια. Ἄν θέλουν νὰ μὲ συλλάβουν, ἄς ἔλθουν... ἀλλὰ νὰ ὑπάγω μόνος νὰ θέσω τὴν κεφαλὴν μου ὑπὸ τὸν πέλεκυν, οὔτε θεῖος, οὔτε ἀνθρώπινος νόμος μοὶ τὸ ἐπιβάλλει. Ἐμπρός, ἐγέρθητε, κόμη... δὲν εἶναι πλέον καιρὸς σκέψεων... ἄς φύγωμεν.

— Πάντοτε νὰ φεύγωμεν... πάντοτε νὰ φεύγωμεν... καὶ ποτὲ νὰ μὴ κτυπήσωμεν, ἀπήντησεν ὁ Καζέρτας. Πήγαινε, ἂν θέλῃς... ἐγὼ ἀποστρέφομαι τὰς συμβουλὰς τοῦ φόβου... Δὲν παρῆλθεν ἀκόμη μία ὥρα, ἀφ' ἧς ἡτοιμαζόμεν ν' ἀποθάνω ἀνευ ἐκδικήσεως· τώρα, πρὶν ἢ ἀποθάνω, δύναμαι νὰ κολακευθῶ ὅτι θὰ ἴδω τὸ αἷμα τοῦ ἐχθροῦ μου... Ἡ ἐκδικήσις τοῦ νοῦ ἀπέτυχεν... ἡ τῆς χειρὸς δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποτύχῃ... Δὲν ἔχεις καὶ σὺ ἐγχειρίδιον; Τί φοβεῖσαι; Ὁ θάνατος ἐξοφλεῖ, πάντας τοὺς λογαριασμούς.

Καὶ λαβὼν τὸν Ἀνσέλμον ἐκ τοῦ βραχίονος προσέθετο:

— Ἐλθέ.

— Ἰδοὺ, κύριε κοντόσταυλε... Ἰδοὺ, κύριε θησαυροφύλαξ... ἀνέκραξεν ὁ Μαμφρέδης, μόλις εἶδεν εἰσελθόντας εἰς τὴν

αἵθουσαν τοὺς κόμητας τῆς Καζέρτας καὶ τῆς Τσέρρας... Ἰδοὺ ἡ τόσον φημιζομένη πίστις τῶν βαρόνων μου. Ἐνῷ ἐγὼ μοχθῶ ἡμέραν καὶ νύκτα διὰ νὰ τοὺς προφυλάξω ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν ξένων, ἐνῷ ἐτοιμαζώμαι νὰ χύσω τὸ αἷμά μου ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, πρὸς ὑπεράσπισίν των, ἐκεῖνοι, φθονοῦντες μὴ τελειώσω ἐνδόξως ζωὴν καταστραφεῖσαν ὑπὸ τῶν μόχθων, συνωμοτοῦσιν ὅπως μὲ δολοφονήσωσι... καὶ προσφέρουσιν εἰς τὸν ἐχθρόν μου τὸν θρόνον μου... οἱ ἄπιστοι!

— Βασιλεῦ, ἀπήντησεν ὁ Καζέρτας, εἰσθε βέβαιοι, ὅτι δὲν σὰς ἠπάτησαν;

— Μὲ ἠπάτησαν; Παρατηρήσατε ἂν ἀπατώμαι... ἀνάγνωτε τὰς ἐπιστολὰς ταύτας, ἴδετε τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κόμητος τῆς Προβηγκίας καὶ κρίνατε ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τί προσέφερον εἰς αὐτὸν οἱ ἄχρειοι.

— Φρίσσω! ἀνέκραξαν ταῦτοχρόνως οἱ δύο κόμητες.

— Εἶναι ἀθλιότης!... Θέλουν νὰ γίνω σκληρὸς... προσπαθοῦν νὰ μὲ κάμωσι νὰ κηλιδῶσιν τὴν φήμην μου, ὡς ἀγαθοῦ ἡγεμόνος... θὰ τὸ ἐπιτύχωσιν. Ὁ ἥλιος τῆς αὐριον ἴσως φωτίτῃ διὰ τῶν πρώτων αὐτοῦ ἀκτίνων ἐκατὸν καὶ ἐπέκεινα κεφαλὰς χωρισμένας ἀπὸ τῶν σωμάτων. Ἐδῶ, ὅπου ἐκάλεσα αὐτοὺς διὰ νὰ σκεφθῶμεν περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ βασιλείου, ἐδῶ, μὲ προδίδουν... οἱ ἄτιμοι!

— Ἐγὼ πάντοτε ἐσυμβούλευσα εἰς ὑμᾶς αὐστηρότητα, βασιλεῦ, εἶπεν ὁ Τσέρρας, καὶ ἀγνοῶ διατί ὑπερίσχυσεν ἡ κακὴ συμβουλή... Οἱ ἀγαθοὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐπιεικειᾶς... διὰ δὲ τοὺς πονηροὺς ἀπαιτεῖται δικαιοσύνη... καὶ δικαιοσύνη αὐστηρά, ἀμείλικτος.

— Τί κακὸν ἔπραξα εἰς τοὺς βαρόνους, ὥστε, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὸ αἶσχος, τὸ ὅποιον θὰ καλύψῃ αὐτοὺς ἐκ τούτου, ζητοῦν νὰ καταστρέψουν τὸν βασιλέα;

— Τὸν υἱὸν τοῦ Φρειδερίκου!... προσέθετο ὁ Καζέρτας.

— Ἄγιε Γερμανέ! ἀνέκραξεν ὁ Τσέρρας, εἶναι δυνατόν νὰ προτιμοῦν ἕνα ἄγνωστον, ἀπὸ ἕνα τόσον συνετὸν, τόσον ἐνάρετον αὐθέντην!...

— Ὅχι, πιστοὶ μου... εἰμαι ἐγκληματίας... Ἄλλ' ἂν ὁ Μαμφρέδης ἡμάρτησε, δὲν ἡμάρτησε κατ' αὐτὸν... καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐσιώπησε, μετὰ μακρὰν δὲ σιωπὴν ἐψιθύρισεν: ἴσως κατεδικάσθην... ἴσως αὕτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς τιμωρίας... ἄς πράξωμεν ὅμως πᾶν ὅ,τι προσήκει, ἐν τῷ ἀοράτῳ τούτῳ κινδύνῳ, εἰς γενναῖον ἀνδρα... καὶ ἄς γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ... Βαρόνοι, καθήσατε.

Ἀφοῦ ἐκάθισαν, ἤρξατο, διὰ θαυμασίας ταχύτητας, νὰ ὑπαγορεύῃ αὐτοῖς διαταγὰς πρὸς τοὺς τοποτηρητάς, πρὸς τοὺς διοικητάς καὶ τοὺς λοιπούς, ἐν ταῖς διαφόροις τοῦ βασιλείου πόλεσιν, ἀντιπροσώπους του, ἐν αἷς ἔλεγεν αὐτοῖς ν' δράμωσι μετὰ τῶν φρουρῶν ὅσον τάχιστα, ὑποδεικνύων τὴν ὁδόν, ἣν ὤφειλον νὰ ἀκολουθήσωσι, τοὺς σταθμούς, ὅπου ἔμελλον νὰ σταθῶσι, καὶ τὴν Καπύην καὶ τὸν

ἄγιον Γερμανόν, ὡς μέρη, ὅπου ὤφειλον νὰ συγκεντρωθῶσι. Τὰς διαταγὰς ταύτας ὑπέγραψε καὶ ἐσφράγισεν χωρὶς καὶ ν' ἀναγνώσῃ... Οὕτω δὲ διήλθε μέγα μέρος τῆς νυκτός... Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας ταύτης, διέταξε τὸν Τσέρραν ν' ἀποστείλῃ τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα ἀμέσως δι' ἰδιαιτέρων ταχυδρόμων... Ἐμείνει δὲ μόνος μετὰ τοῦ Καζέρτα.

— Σὺ τοῦλάχιστον δὲν μὲ προδίδεις, ὦ πιστέ μου, εἶπεν αὐτῷ ὁ Μαμφρέδης, λαβὼν τὴν χειρὰ του. Ἡ φιλία ἡμῶν εἶναι πολὺ παλαιὰ... ἤρξατο ὑπὸ τὴν αἰγίδα πλάσματος, τὸ ὅποιον τώρα εὐλογεῖ βεβαίως αὐτὴν ἀπὸ τοῦ παραδείσου... ὦ! εἰμαι ἀδιάκριτος ἀνανεῶν ἐν σοὶ τοιαύτην θλίψιν. Ὁ χρόνος δὲν ἐθεράπευσε τὴν πληγὴν σου; Δυστυχῶς ὁ χρόνος οὐδεμίαν ἔχει ἰσχὺν κατὰ τῶν τοιούτων θλίψεων!... Πήγαινε τώρα, φρόντισε μετὰ τοῦ κόμητος Ἰορδάνου διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς οἰκογενείας μου. Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὀλίγων ἀνταρτῶν, οὔτε ὀφείλω, οὔτε δύναμαι νὰ ἐγκαταλείψω ἀπροστατεύτους τοὺς πιστοὺς μου. Ὅτ' ἀπέδιδον τοῦτο εἰς δειλίαν μου. Ἄν ἦναι πεπρωμένον νὰ δύσῃ ὁ ἀστὴρ τῆς Σοηβίας, ἄς δύσῃ μετ' ὅσης λαμπρότητος ἀνέτειλε... Τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου ἀκτινοβολεῖ ἀκηλίδωτον... ἐγὼ δὲ δὲν θὰ τὸ κηλιδῶ... Εἶναι εὐκὸλον νὰ φαίνεται τις μέγας, ὅταν ἡ τύχη τὸν ἀνυψῶν... δύσκολον ὅμως ὅταν τὸν καταβιβάσῃ... Πήγαινε καὶ φρόντισε... Ἐχεις τόσῃ σὺνεσιν, ὥστε δύνασαι νὰ κυβερνᾷς Κράτος... πράξε πᾶν ὅ,τι θέλεις, ἀρκεῖ νὰ μὴ χυθῇ αἷμα... Ἄς καταστήσωμεν τοὺς προδότας ἀνικάνους νὰ καταστρέψωσι τοὺς ἀγαθοὺς... Τιμωρία αὐτῶν ἔστω τὸ αἶσχος ὅτι ἐχάλκευσαν ματαίως ἐπαίσχυντον ἔργον. Περιμένω πολλὰ ἐκ τῆς ἐπαγρυπνήσεως καὶ τῆς πίστεώς σου.

Ὁ Καζέρτας ἐδέξατο τὰς θωπείας ταύτας ὡς τιθασσευθεὶς λέων καὶ ἀπῆλθεν.

Ὁ κόμης τῆς Τσέρρας, ἀφοῦ ἔπεμψε τοὺς ταχυδρόμους, ἐπανῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα. Καθ' ὁδὸν δ' ἐσκέπετο:

— Κρίνε, κεφαλὴ μου, ἂν ἡ ὥρα ἦναι καταλληλὸς ν' ἀποκαλυφθῶμεν... Μὴ προκατέλαβεν ὁ Γισφρέδος τὴν δίοδον;... Μὴ προεποιεῖτο πρὸς ἡμᾶς ὁ Μαμφρέδης;... Ὁ Γισφρέδος δὲν φαίνεται, καὶ ὁ Μαμφρέδης εἶναι ἱκανὸς νὰ πράξῃ κάθε τι... Ἄλλ' ὁ Γισφρέδης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶπεν αὐτῷ πῶς καὶ πότε... ὅχι... δὲν εἶχον ἐμπιστευθῇ τοῦτο εἰς αὐτόν... καὶ καλῶς ἔπραξα... Λοιπὸν ἡ ἐξωμολόγησίς μου δύναται νὰ ἦναι ἀκόμη ἀναγκαία καὶ ν' ἀμειψθῇ... Ποῖος μὲ βεβαιώνει ὅτι ὁ Μαμφρέδης θὰ μὲ ἀνταμείψῃ; Ἄν εἶχον τοῦλάχιστον ἐγγύησιν... τότε ναί... Ἐκεῖνος βεβαίως θὰ μὲ καταφρονήσῃ... Τί σημαίνει;... Μὴ δὲν καταφρονῶ ἐγὼ αὐτὸς ἐμαυτόν;... Αὐτὸ δὲν ὑπολογίζεται... ἀρκεῖ νὰ ἦτο βεβαία ἡ ἀμοιβή... Ἄν μοι ὠρκίζετο ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου... ἀλλ' εἶναι αἰρετικὸς... Ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς οἰκογενείας του... εἶναι τὸ αὐτό... ἀλλὰ δύναμαι νὰ εἰμαι βέβαιος ὅτι πάντοτε θὰ ἀνταμείψῃ

τὸν πρῶτον καταγγελέα, ὅπως οἱ ἄλλοι ἐνθαρρυνόμενοι ἐκ τούτου, ἀποκαλύπτωσιν αὐτῷ τὰς μελλούσας τυχὸν συνωμοσίας. Βεβαίως τώρα δὲν θὰ ἦτο σύνεσις νὰ τιμωρήσῃ καὶ οὐχὶ νὰ βραβεύσῃ... καὶ ὁ Μαμφρέδης δὲν εἶναι μωρός... Οὐτε ἐγώ, οὔτε ἐκεῖνος ἐπιθυμοῦμεν νὰ μείνω εἰς τὸ πλευρόν του... Θὰ μὲ στείλῃ διοικητὴν εἰς μεμακρυσμένην τινὰ ἐπαρχίαν τῆς Σικελίας. Τόσον τὸ καλλίτερον δι' ἐμέ... θὰ κυβερνῶ κατ' ἀρέσκειαν... Θὰ ἔχω δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου... Ἀ! ποῖα εὐφροσύνη νὰ ὑπογράψῃ τις θανατικὰς ἀποφάσεις; Ἰδέτε πῶς ἡ ἐλπίς κάμνει τὸν ἄνθρωπον μωρόν... Ἄν ἔλθῃ ὁ Κάρολος;... Τὸ ὀλιγώτερον, τὸ ὅποιον διακινδυνεύω μένων εἶναι ἡ κεφαλή. Ἄν φύγω, θὰ περιέρχωμαι τὸν κόσμον ἄθλιος ἐπαίτης... φοβερὸν ἔγκλημα εἶναι ἡ πενία!... Πανταχοῦ τῆς γῆς εἶναι δικαστήρια ἐπίτηδες ὅπως τιμωρῶσιν αὐτήν... Οὔτε τὰ τιμάριά μου, οὔτε τὴν διοίκησίν μου δύναμαι νὰ φέρω μετ' ἐμοῦ... Ἄς συμφωνήσωμεν τοῖς μετρητοῖς... Οὕτω εἶναι καλλίτερον... Πηγαίνω εἰς Τράπανι... Ἐτοιμάζω πλοῖαριον... καὶ ἂν τὰ τοῦ Σοηδοῦ πάρουν τὸν κατήφορον, φεύγω εἰς τοὺς Σαρακηνούς... καὶ ἐν ἀνάγκῃ γίνομαι ἐξωμότης... Ἡ γῆ τῆς γεννήσεώς μου;... Τί γέννησις;... Ὅπου ἡ φύσις παράγει τὸ φαιδρύνον τὸ αἷμα ὑγρόν, ὅπου ἡ καλλονὴ παρέχει τὴν εὐνοϊάν της εἰς τὸ νομισματοποιημένον αἶσθημα, ὅπου ὑπάρχουν ψυχαὶ πρὸς διαφθοράν, ἀρεταὶ πρὸς χλευασμόν, ἐλαττώματα πρὸς χρησιμοποίησιν... ἐκεῖ εἶναι ἡ πατρίς μου... Ἐν ἐπιλόγῃ... ὁ Ρινάλδος ἀρχίζει νὰ γίνεται ἐπικίνδυνος... ἔλειπεν ἀπὸ τὸν λόγον του, καὶ ἡ σύνεσις ἀπαίτεῖ νὰ τὸν ἐγκαταλείψω.

Τοιαῦτα δὲ σκεπτόμενος, ἀφίκετο εἰς τὸν προθάλαμον τοῦ βασιλέως.

— Ἀνσέλμε... (εἶπεν αὐτῷ ὁ κόμης τῆς Καζέρτας, δραμῶν εἰς συνάντησίν του, διότι κατὰ τύχην εἶχεν ἐπανέλθῃ πρὶν ἐκεῖνον)... σὲ ἐπερίμενα.

— Συνέβη τίποτε ἀπαίσιον, αὐθέντα;

— Τίποτε... Ὁ Μαμφρέδης δὲν δυσπιστεῖ εἰς ἡμᾶς... Μὴ ἀποθαρρυνθῇς, Ἀνσέλμε... Ἄς ἀντιμετωπίσωμεν τὴν τύχην... Ἡ ὑπόθεσις ἡμῶν δὲν εἶναι ἀκόμῃ ἀπηληπισμένη... Παρέδωκες τὰς διαταγὰς;

— Τὰς παρέδωκα.

— Καὶ διέταξες ν' ἀναχωρήσουν οἱ ταχυδρόμοι;

— Ναί, κόμης.

— Διατί ἔπραξες τοῦτο;

— Καὶ τί ἔπρεπε νὰ πράξω;

— Δὲν ἠδύνασο νὰ ἐννοήσῃς ὅτι ἔπρεπε νὰ ρίψῃς τὰς διαταγὰς εἰς τὸν ποταμόν;

— Ἐχετε δίκαιον, αὐθέντα... Ἀλλὰ μὲ κατέλαβε σκοτοδίνη... Δὲν ἤξευρα... δὲν ἐσκέφθην...

— Πρόσεξε, Ἀνσέλμε, εἰς ὅ, τι κάμνεις... Ἡ καρδιά μου, περὶ τὸ τέλος τῶν παλμῶν της, ἀνέλαβε τὴν πρώτην αὐτῆς εὐρωστίαν... ἀγρυπνεῖ... καὶ οὐδέποτε θὰ εὕρῃς καιρὸν νὰ μὲ προδώσῃς...

— ὦ! τί λέγετε, εὐγενέστατέ μου προστατά;... (εἶπεν ὁ Τσέρρας εὐσεβάστως)...

Οὐδέποτε ἠὲ χάριστησα τόσῳ θερμῶς τὸν Θεόν, ὅσῳ τώρα, ὅτε μοὶ παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀποδείξω ὑμῖν τὴν εὐγνωμοσύνην μου, διακινδυνεύων ὑπὲρ ὑμῶν... ὠρκίσθην νὰ συμμετάσχω τῆς χαρᾶς σου καὶ τῆς τιμωρίας σου.

Ὁ Ρινάλδος προσεποιήθη ὅτι τὸν ἠὲ χάρισται δι' ἐνὸς μειδιάματος. Γινώσκων ὅμως πόσον κακότροπος ἦτο ἐκεῖνος, γινόμενος δὲ καὶ καχύποπτος ὡς ἐκ τοῦ κινδύνου, δὲν ἠθέλησε ν' ἀφίσῃ αὐτῷ τὴν ἐκλογὴν μεταξὺ προδοσίας καὶ πίστεως· ὅθεν συνώδευσεν αὐτὸν παρὰ τῷ Μαμφρέδῃ, καὶ οὐδὲ στιγμὴν τὸν ἀφίσεν μόνον, ἄχρις οὗ ἡ εἰμαρμένη, ἥτις ἠπείλει νῦν τὸν κόμητα τῆς Τσέρρας, ἔκλεισε τὰ χεῖλη του διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ θανάτου.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

— ὦ! ὦ! Φροσσάρ, ἀνέκραξε φαιδρῶς ὁ La Lavinière, οὐδέποτε μᾶς εἶπετε ὅτι εἰσθε ἀνατροπεῖς θρόνου, καὶ αἰμοπότης. Τίς οἶδε, κύριοι, ἦτο ἴσως μέλος τῆς Κομμούνας!

— ὦ! κύριοι, τὸ καθήκόν μου περιωρίζετο, κατὰ τὴν πολιορκίαν, νὰ ὑπηρετῶ ἐπὶ τῶν προχωμάτων ἐντὸς χιόνος μέχρι τῶν γονάτων, πρὸ τοῦ Montrouge καὶ σὰς βεβαιῶ ὅτι δὲν ἦτο ζέστη. Τέλος, μᾶς ἀπέστειλαν εἰς Montrouge, ὅπου ἐλάβομεν μέρος εἰς τὴν ἐφοδὸν τοῦ Bu zenval... Καὶ ἐκεῖ, παραδείγματος χάριν, ἦτο ἄλλη ὑπόθεσις, δὲν ἦτο ψύχος. Ἐπυροβόλησα πολλὰκις, ἀπωλέσαμεν πολλούς, καὶ ἔλαβον τρεῖς σφαίρας.

— Τρεῖς σφαῖρας! διέκοψεν ὁ Πομπερὰν.

— Ναί, τρεῖς σφαῖρας, ἐπανελάθεν ὑπερηφάνως ὁ Φροσσάρ· δύο εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ μανδύου μου καὶ μίαν ἐπὶ τοῦ πετάσου μου.

— Ἐπρεπε νὰ σὲ πάρῃ εἰς τὸ κεφάλι, κύριε, εἶπεν ὁ Μερλώ μετὰ μίσους.

— Εὐχαριστῶ, συνταγματάρχᾳ, ἀπεκρίνατο, ὁ νεανίας, ἴσως συμβῇ τοῦτο πρῶτον.

Πάντες ὑπεχώρησαν πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ κόμητος.

— Αἱ λαιπὸν! κύριοι, αἱ κυρίαι σὰς περιμένουσιν, εἶπε, καὶ ὁ λοχαγὸς Ἀδεμάρ, εὐγενῶς λίαν, παίζει τὸ κλειδοκύμβαλον.

Πάντες εἰσῆλθον ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐνῷ ὁ κόμης ἀνεχαίτισε τὸν Πέτρον, εἰς δὲν ὑποδείξας καθισμα:

— Λοιπὸν, ἀγαπητέ μου φίλε, ἄς ὀμιλήσωμεν ὀλίγον, εἶπε μετὰ περιπαθείας.

Ἐπειδὴ δὲν εἰσθε πλέον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, δὲν εἶναι λόγος, νομίζω, ὅπως μὴ γινώσκω τὰ καθ' ὑμᾶς. Ἐν ἔτος διήλθεν ἀφ' οὗτου μὲ κατελίπετε. Ὅποιοι εἶναι οἱ σκοποὶ σας περὶ τοῦ μέλλοντος;

— Προτίθεμαι, στρατηγέ μου, νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν θέσιν μου.

— Καὶ ἂν εὕρισκον μέσον νὰ σὰς κρατήσω ἐν Γαλλίᾳ;... Ἐλάθετε μέρος εἰς ἐκστρατεῖαν, ἐτρώθητε καιρίως, δικαιοῦσθε λοιπὸν νὰ ἐπιτύχητε ἡσυχωτέρας ὑπηρεσίας... Ὁ στρατηγὸς Montaigne, πρῶτον προῖσταμένος μου, καὶ ἤδη ἀρχηγὸς τῶν ἐπιτελῶν, θὰ σὲ παραλάβῃ πλησίον του, ἐὰν συναινῇτε εἰς τοῦτο· ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν ὑπόθεσιν...

Ἐγένετο βραχεῖα σιγὴ. Ἡ καρδιά τοῦ νεανίου ἔπαλλε σφόδρα. Ὁ ἀγὼν δὲν προεῖδεν ἤρξατο. Ἐμελλεν ἤδη ν' ἀμύνηται οὐ μόνον κατὰ τῆς γυναικός, ἀλλὰ προτέτι κατὰ τοῦ ἀνδρός.

— Στρατηγέ μου, σὰς εἶμαι λίαν εὐγνώμων, εἶπε μετὰ σταθερότητος, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν πρότασιν, ἣν μοὶ ποιεῖτε.

— Διατί; ἀπεκρίνατο ὁ κόμης.

— Διότι, στρατηγέ μου, ὑπεράγαν ἄχρι τοῦδε νῦν ὡνέθη καὶ νομίζω ὅτι δὲν ἐδικαίωσα τὰς εὐνοίας, ἃς μοὶ παρέσχετε. Ὅθεν ἐπιθυμῶ νὰ ἐξακολουθήσω τὸ πολέμικόν στάδιον. Ἀλλως τε, ἀγαπῶ τὴν Ἀφρικὴν, ἐξηκολούθησεν ὁ Πέτρος, γινώσκετε δὲ, στρατηγέ μου, ὑμεῖς, καθὸ ἀρχαῖος Ἀφρικανός, ὁ πολυτελής βίος τῆς ἀποικίας, ἐν ᾧ ὁ στρατιώτης εἶναι ὑπέρτατος ἄρχων, ἔχει πολλὰ γόητρα. Τέλος, ἐκεῖ τὸ κλίμα εἶναι θερμόν, ἐγὼ δὲ αἰσθάνομαι πολὺ τὸ ψύχος καὶ εἴμεθα ἤδη εἰς χειμῶνα. Ὡστε τὴν ἀπόφασίν μου ὠθοῦσι πλείονα τοῦ δέοντος ἐλαττήρια.

— Τὰ ἐλαττήρια ταῦτα, ἀγαπητέ μου, εἶναι ἀπλᾶι προφάσεις, εἶπεν ὁ κόμης. Καὶ ἤξεύρετε, διὰ στρατιώτην αἱ προφάσεις, δὲν ἀρμόζουσι! Ὅπως δὲποτε, διατί ἀπεφασίσατε ν' ἀναχωρήσητε αὐρίον.

Ὁ Πέτρος ἐγένετο περιπόρφυρος, καὶ ἐποίησε κινήσιν τινα ἐκπλήξεως. Πῶς ὁ κόμης ἔμαθε τὸν σκοπὸν του; Καὶ ἂν ὁ κ. Καναλὲλ ἦτο τόσῳ καλῶς πεπληροφορημένος, θὰ τὸ ἐγίνωσκεν ἐπίσης ἡ Σάρρα. Ὡστε αὕτη ἔστειλε τὸν σύζυγόν της ἐμπρὸς ὅπως ἀρξῇται τῆς προσβολῆς.

— Τίς σὰς τὸ εἶπε, στρατηγέ, ἐτραύλισε.

— Τί σὰς μέλλει; Τὸ ἤξεύρω, αὐτὸ ἀρκεῖ. Ἀκούσατε, Σεβεράν· φίλε μου, ἐστὲ εἰλικρινής. Πρὸ πολλοῦ βλέπω μεγάλην ἄλλοίωσιν εἰς ὑμᾶς. Ὁμολογήσατε ὅτι ὑπὸ τοῦτο ἐγκρύπτεται γυνὴ τις.

Πρὸ ἐνὸς ἔτους ἀνεχώρησε, φαίνεται, εἰς Ἀλγερίαν, αἱ; Ἡθελήσατε νὰ μεταβῇτε ἐκεῖ ὅπως τὴν ἐπανεύρητε; Καὶ τώρα, ὅποτε εἶδετε τὴν μητέρα σας, κάθεσθε ἐπὶ καιομένων ἀνθράκων, ἕως οὗ ἐπιστρέψῃτε παρὰ τῇ ὠραίᾳ. Αἱ; Ἐμάντευσά;

— Στρατηγέ μου ὁμνῶ ὑμῖν...

— Αἱ φίλε μου, εἶναι τῆς ἡλικίας σας αὐτά. Καὶ ἐγώ, ὅτε ἤμην νέος, τὰ αὐτὰ